

ustanove. Odsek je z ozirom na sredstva, s katerimi more zbornica razpolagati, le 9 prošelj upošteval, in ker dobiva 11 prosilcev iz drugih sredstev, ki so ravnateljstvu na razpolago, podporo, tedaj ostane le 11 prošelj neuslišanih. Poročevalec nasvetuje: Zbornica naj učencem Josip Borštnar, Ivan Hočevnar, Alojzij Peterka, Josip Rainer, Ivan Deu in Maks Koželj podeli ustanove po 50 gld., Josipu Petriču ustanovo za 80 gld., učenki Ivani Opeka za 40 gld. in Valentini Kavčič 25 gld. — Predlog se sprejme.

Kmetijstvo.

Kmetovalec v stiski.

Kmetovalcu primanjkuje ne le denarja nego tudi delavnih rok. Gmotne razmere ne dopusčajo kmetovalcu, da bi poslom več plačeval in tako fabrikam vzel one, kateri so se od pluga k njim zatekle. A če bi se to tudi z zvišanjem plačila hotelo poskusiti, bi se vendar ne posrečilo, zakaj kmetijsko delo je dosti hujše kakor fabrično ali sploh delo v mestih. Pri kmetijstvu se delavcu čas ne da omejiti na gotove ure vsak dan, kakor v tovarnah. Kar svet stoji se je in se bo morala živina zjutraj krmiti in se bode morala o žetvi porabiti vsaka ura. Vprašanje pa je, kdo da bo to delo opravljal. Kdo bo še hotel na kmetiji služiti? Kaj pa ima kmetijski delavec od življenja? V delavnik se mora pehati, v nedeljo in v praznik pa, če neče popivati in se pretepati, mora dolg čas prodajati. Delavec v mestu se oblači kakor gospod, za nekaj krajcarjev gre lahko v gledališče, časih sliši lahko zastonj godbo, lahko hodi na plese in na druge zabave, a naposled so tam vsak čas — delavski shodi. Na deželi je pa že kaj posebnega, če v kaki gostilni zacvili stara harmonika.

Ravno tako je z dekleti. Delati na deželi od zore do mraka — pri kmetski hrani in za slabo plačilo, to je blaznost — tako govore dekleta. V tovarni je delo prijetnejše, delavni čas ni predolg, dela se pod streho in zvečer je človek prost. Že pred tovarniškimi vratmi čaka ljubec! In potem, koliko je nedelj in praznikov!

Kdor sodi pravično, ne more kmetskimi poslom zameriti, če tako mislijo in če se trudijo, da si življenje tako uravnajo. Vsakdo gleda, da si zboljša svoj položaj in kmetski posel ima ravno tako pravico do tega, kakor vsak drugi.

Ali posledice tega so, da je najmanjši gospod na svojem posestvu pravi gospodar sam. Danes reci kaj ali samo svetuj kaj hlapcu, a jutri ga že nimaš več in potem glej, kako sam vse opraviš.

Lahko je obrtnikom! Naj je stroka katerakoli, povsod vidimo isti pojav: ako se zvišajo plače delavcem, zviša se tudi cena izdelkom. S tem je doseženo ravnostvestje. Vsako zvišanje plač zadene konsumenta, a če se med obrtniki sklene še kak kartelček, jim je že izhajati.

A kako naj si pomore kmetovalec. Ta ne more konkurirati s celim svetom, a dandanes smo že tako daleč prišli, da se dovažajo poljski pridelki iz Severne Amerike in iz Indije namesto balasta. Kmetovalcu že zdaj ni obstanka, kaj bo šele takrat, ko bo končana sibirski železnica!

Nikar ne recite, da v resnici ni tako hudo, kakor je tu popisano! Nevarnost je velika in pomoč nujno potrebna. Treba je, kmetovalca gmotno podpreti, da bi bil sposoben za svetovno konkurenco, in da bi mogel za svoje posle poskrbeti tako, kakor je preskrbljeno za tovarniške in rokodelske delavce sicer zavlada mej kmeti popolni anarhizem in brezdomovinsko, ki se že dlje časa pojavlja pri nas.

Za vinogradnike.

Kranjska kmetijska družba preskrbljuje svojim članom tudi taka umetna gnojila, ki so dobra za vinograde.

Sicer so ta gnojila za vinograde nekoliko manjše vrednosti, kakor je n. pr. dober kompost ali dober hlevski gnoj, vendar so postala dandanes ta gnojila važna za vinogradnike. Zlasti so važna takrat, kadar primanjkuje domačega gnojila in kadar je treba opešanim ali slabotnim trtam hitro pomagati. Umetna gnojila učinkujejo hitro, ker imajo potrebne redilne snovi v lahko raztopni obliki. Najbolje uplivajo umetna gnojila seveda tedaj, ako jih rabimo v primernih množinah poleg komposta ali hlevskega gnoja.

Za spomladno gnojenje vinogredov se priporočajo sledeča gnojila v teh-le množinah.

Z 1 hektar sveta: 600 do 800 kg superfosfatne kostne moke, 400 kg kalijeve soli in 200 kg čilskega solitra.

Za 1 oralo sveta: 350 do 450 kg superfosfatne kostne moke, 225 kg kalijeve soli in 115 kg čilskega solitra.

Namesto superfosfatne kostne moke se lahko vzame Tomasova žindra, katere je treba za jeden hektar po 200 kg več kakor superfosfata, tedaj 800 do 1000 kg, za oralo pa 150 kg več tedaj 500 do 600 kg.

Potrebna umetna gnojila naj se pred prvim kopanjem raztrosijo in potem podkopljejo.

Naročila naj se pravočasno prigrasijo pri kmetijski podružnici.

Poučni in zabavni del.

Ruski trgovec Afanasij Nikitin v Indiji.

Portugalec Vasco de Gama je prišel v Indijo prvokrat l. 1497., da bi osnoval med svojo domovino in med bogato in indijsko deželo kupčijsko zvezo. Isti namen je vodil Rusa Afanasija Nikitina že osemindvajset let poprej v Indijo. Hotel je otvoriti indijski kupčiji pot neposredno na Rusko. To misel so mu